

prima instanță: VI. Clima
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Brătușel Vasile prin intermediul avocatului său Gîscă Valeriu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Brătușel Vasile împotriva Elenei Dodon și Mariei Crasnova cu privire la împărțirea bunului imobil prin vânzare la licitație publică și distribuirea prețului obținut proporțional cotelor-părți, obligarea achitării datoriilor la serviciile comunal-locative și a cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională depusă de Dodon Elena împotriva lui Brătușel Vasile și Crasnova Maria cu privire la încasarea sumelor sub formă de regres,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Brătușel Vasile, fiindu-i comunicat despre necesitatea achitării taxei de stat

și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Brătușel Vasile,

constată:

La 29 iulie 2013, Brătușel Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Dodon și Mariei Crasnova cu privire la împărțirea bunului imobil prin vânzare la licitație publică și distribuirea prețului obținut proporțional cotelor-părți, obligarea achitării datoriilor la serviciile comunal-locative și a cheltuielilor de judecată.

La 25 martie 2016, Dodon Elena a depus cerere reconvențională împotriva lui Brătușel Vasile și Crasnova Maria cu privire la încasarea sumelor sub formă de regres (f.d. 58-59).

La 11 aprilie 2016, Dodon Elena a depus cerere prin care a solicitat încetarea procesului judiciar în partea încasării de la Crasnova Maria a sumei de 3350,86 lei (f.d. 105-106).

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 13 aprilie 2016, a fost admisă cererea privind renunțul Elenei Dodon la pretenția de încasare a sumei de 3350,86 lei.

Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Dodon împotriva Mariei Crasnova cu privire la încasarea în mod de regres a sumei de 3350,86 lei, a fost încetat (f.d. 109).

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 13 aprilie 2016, a fost admisă acțiunea înaintată de Brătușel Vasile.

S-a încetat dreptul de proprietate comună pe cote părți a lui Brătușel Vasile, Elenei Dodon și Mariei Crasnova în imobilul nr. 140 din str. Alecu Russo, 61, mun. Chișinău, numărul cadastral 0100312.141.01.140 prin vânzarea bunului la licitație și împărțirea banilor între coproprietari proporțional cotelor ce le dețin lui Brătușel Vasile – proporțional cotei de 8/10, Elenei Dodon și Mariei Crasnova proporțional cotei de a câte 1/10 pentru fiecare.

S-a încasat în mod solidar de la Elena Dodon și Mariei Crasnova în beneficiul lui Brătușel Vasile cheltuielile de judecată a pricinii legate de taxa de stat în sumă de 3 150 lei și de asistență juridică în sumă de 3000 lei, iar în total cheltuielile de judecată în sumă de 6150 lei.

Pretenția privind compensarea excedentului cheltuieli de asistență juridică revendicată, a fost respinsă.

Acțiunea reconvențională depusă de Elena Dodon a fost admisă.

S-a încasat în ordine de regres de la Brătușel Vasile în beneficiul Elenei Dodon a sumei de 26 806,94 lei cu titlu de obligație solidară dispusă spre încasare în temeiul hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 ianuarie 2015 executată de codebitor Elena Dodon și a cheltuielilor de taxă de stat în sumă de 790 lei, iar în total suma de 27596,94 lei (f.d. 110, 114-116).

La 27 aprilie 2016, Brătușel Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 112-113).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Brătușel Vasile, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat în sumă de 197 lei (f.d. 121-123).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de către Brătușel Vasile, din motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate de către instanța de judecată în încheierea emisă la 09 iunie 2016 (f.d. 133-136).

La 26 aprilie 2017 și 27 aprilie 2017, Brătușel Vasile prin intermediul avocatului său Gîscă Valeriu a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 și din 22 septembrie 2016, solicitînd repunerea în termenul de procedură a cererilor de recurs, casarea încheierilor contestate cu punerea pe rol a cererii.

În motivarea recursurilor avocatul recurentului a menționat că instanța de apel eronat a restituit cererea de apel, or, el la 20 septembrie 2016 a fost arestat de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție și eliberat la 14 aprilie 2017, astfel a fost în imposibilitatea reală de a se prezenta în ședința de judecată preconizată pentru 22 septembrie 2016 și a prezenta documentele solicitate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind repunerea în termen a recursurilor este una neîntemeiată, astfel recursul declarat împotriva încheierii din 09 iunie 2016 urmează a fi respins ca fiind depus înafara termenului de procedură iar

recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 22 septembrie 2016 este unul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele.

Referitor la recursul declarat de către Brătușel Vasile prin intermediul avocatului său Gîscă Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 112 alin. (1) CPC termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen.

Conform art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

După cum rezultă din materialele pricinii recurentul contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat în termen de 10 zile din momentul recepționării copiei de pe prezenta încheiere (f.d. 121-123).

Tot din materialele pricinii rezultă că potrivit avizurilor de recepție anexate la dosar rezultă că la 18 iulie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Brătușel Vasile și avocatului Gîscă Valeriu copia încheierii prin care nu s-a dat curs apelului (f.d. 125, 126).

Brătușel Vasile a recepționat copia acesteia, la 19 iulie 2016 (f.d. 126), iar avocatul Gîscă Valeriu a recepționat-o la 23 iulie 2016 (f.d. 125).

Prin urmare termenul de declarare a recursului pentru Brătușel Vasile a început să curgă din 20 iulie 2016, iar pentru avocatul Gîscă Valeriu la 24 iulie 2016, care au expirat la 03 august 2016 și respectiv 07 august 2016.

Or, conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Avocatul Gîscă Valeriu solicită repunerea în termen a recursului, din motiv că despre încheierea instanței de apel prin care nu i s-a dat curs apelului declarat a aflat după eliberarea lui din arest adică după 14 aprilie 2017.

Argumentul invocat întru admiterea cererii de repunere a recursului în termenul de procedură nu poate fi reținut de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, deoarece avocatul Gîscă Valeriu nu a prezentat nicio probă concludentă în sensul invocat. Prin urmare ultimul urma să se conformeze prevederilor art. 425 CPC.

Totodată nu este clar din care considerente Brătușel Vasile nu și-a exercitat calea de acces la instanță.

Or, conform art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

În conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) și (3) și 61 alin.(1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt în drept să, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa și faptul că recurentul, cunoscînd din 23 iulie 2016 despre conținutul încheierii emise de către instanța de apel, nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului de dispoziție a instanței de apel.

Din considerentele enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră de a respinge cererea avocatului Gîscă Valeriu privind repunerea în termenul de declarare a recursului cu respingerea acestuia ca fiind depus tardiv fără a se pronunța asupra fondului și de a menține încheierea contestată.

Referitor la recursul declarat de către Brătuțel Vasile prin intermediul avocatului său Gîscă Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Recurentul solicită repunerea recursului declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 în termenul de procedură din motiv că nici pînă la moment nu a recepționat copia acesteia.

Prin prisma normei de drept citate, Colegiul consideră că recursul declarat de către Brătuțel Vasile împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 este depus în termen, or la materialele pricinii nu sunt careva date confirmative cînd recurentului i s-a expedit și i s-a adus la cunoștință încheierea contestată.

Astfel, cererea recurentului privind repunerea recursului declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 în termenul de procedură, este prematură.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 115 Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul

abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, avocatul Gîscă Valeriu recepționînd copia încheierii de a nu da curs la 23 iulie 2016 nu s-a încadrat în termenul acordat de către instanța de apel și anume 10 zile din momentul recepției a copiei de pe prezenta încheiere, pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărime de 197 lei. Mai mult de cît atît nu numai avocatul Gîscă Valeriu a recepționat copia încheierii de a nu da curs, dar și participantul procesului Brătușel Vasile, astfel ambii au cunoscut cu certitudine că în termen de 10 zile urmează să se conformeze indicațiilor instanței de apel.

Prin urmare Curtea de Apel justificat a dispus restituirea cererii de apel din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile depistate în termenul acordat de către instanța de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărîrea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Instanța de recurs nu poate reține argumentul avocatului Gîscă Valeriu că a fost în imposibilitate de a prezenta dovada achitării taxei de stat deoarece a fost în arest de la 20 septembrie 2016 pînă la 14 aprilie 2017, or, ultimul urma să prezinte dovada achitării taxei de stat pînă la 02 august 2016.

Din considerentul că Brătușel Vasile și nici avocatul Gîscă Valeriu nu a îndeplinit indicațiile din încheierea judecătorească de a nu da curs cererii de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în termenul acordat, Curtea de Apel Chișinău legal a restituit cererea de apel.

Avînd în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea avocatului Gîscă Valeriu privind repunerea recursului în termenul de procedură urmează a fi respinsă ca neîntemeiată cu respingerea recursului declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 ca fiind tardiv fără a se pronunța asupra fondului, iar recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 este neîntemeiat și urmează să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge cererea avocatului Gîscă Valeriu în interesul lui Brătușel Vasile privind repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016.

Se respinge recursul declarat de către Brătușel Vasile prin intermediul avocatului Gîscă Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016.

Se respinge recursul declarat de către Brătușel Vasile prin intermediul avocatului Gîscă Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Brătușel Vasile împotriva Elenei Dodon și Mariei Crasnova cu privire la împărțirea bunului imobil prin vînzare la licitație publică și distribuirea prețului obținut proporțional cotelor-părți, obligarea achitării datoriilor la serviciile comunal-locative și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Dodon Elena împotriva lui Brătușel Vasile și Crasnova Maria cu privire la încasarea sumelor sub formă de regres.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală